

1893-07-28

SENDER

Otto Mourier

RECIPIENT

Joakim Skovgaard

FACTS

Document type:

Letter

Sender's location:

Vallø

Archive:

Mappe 30 nr. 14a-c

TRANSCRIPTION

Afventer transskription

Vallo d. 28^{de} Juli 1893.

Kjære Mr. Skovgaard,

Jeg vil ikke anvende lang Tid
paa at skildre min Glæde ved
at faae Deres lange Brev fra Lille-
leje, beg. 9^{de} Juni, afsendt d. 23^{de},
og modtaget som et Tilf., der saa
vel som en Tante, paa min Hones
Fødselsdag, hvor det forhindres
den yndelige Stemning. Heller ikke
lang Tid paa Forklaringer og Und-
skyldninger for min Tavs-
hed. Forhaabentlig forstaa vi nu hin-
anden i det Kapitel og veed,
at det Væsentlige er i Orden, men
at det ikke udelukker Travlhed,
Trøthed, Døgnindtænder o. L. Ja,
den tørre Tid og Jordbortskud
var drøi; men nu er det overstaaet,
at, og lad det saa være glemt.
Nu have vi faaet Regn, skikkelig
rigelig Regn, og dog er Varmen
ikke borte, og Vindet er stille; nu

lever man op i jern. Paa Jerns
Festledag i forgers fik j' allerede
muntet det sidste Jern fra Jerns
Møller, skrevet i "altid" med
Højens under Fjernsynet.
Det gav mig Paa i Klavert i jern,
og saa har De mig strax, for De
har lange stund for Jern og tild
varet i mine Tanker, og det har
j' kunde skrive, kunde ikke
være godt nok.

Jeg har Dage vilde j' nu have
sagt at udvikle ^{et bedre} mange Stier
og Lyden og Lyden af den Glæde,
de vakte mig. Men nu forstaa
vi jo hinanden, og ligesom j' har
taget det roligt og kysende med
at komme til Takt og Træ, og
sædleres skal selve Takt og Træ,
ret var roligt og stilfærdigt,
mere Takt i Lyden end i Træ,
den man kan bruge den Vending
den roligt, den kan bestå
af Træ.

Hvor skal j' egentlig være der,
vet man? Den 27. Juni vilde
De tage til Lyblov og blive der
Mændene ud og j'one der det
bare for sig. Men ved j' ikke
Men j' tænker mig den i Tvering
som sadvandt; men da j' ikke
minder Addressen der og heller
ikke ret kunde bruge den, skri
ver j' til Rosenvangst, saa nær
det den nok.

Det med Landstabenne forstaa
j' nu nok efter deres Udvikling
Det kommer meget sammen med
vort Lande uordelige Beliggenhed,
hvor det Lignende trænger til
indkupe Klæder og Væge. Det er
jo ikke den alene, det gjælder, at
De betaler en stor Tribut til Land
staben; de brede sig i mine
Tanker alt for meget i den hjems
lige Kunst. Men j' forstaaer det
nu nok og respekterer det selv.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 30 Nr. 14A

Men jo mere de har Kraft og
Lyst og Evne og "Raad" til at træ-
ge det Landskabslige Tilbæge-
til Fordele for Tjenerne desto
bedre — ikke sandt? Det bedste
er det bedste. Og Mennesket er
en det bedste — el. værre var
det.

En særlig Tak maa jeg dog give
Dem for den altsaa, hvorpaa De try-
gtes mit Spørgsmaal angaaende
"det uførlige Præg". Det var vist
"ikke Mange, der kunde have båret
være at blive ubehagelig berørt
deraf. Men dertil mærkede jeg ikke Spor
i Heres Liv, kun den tjenstvilligste,
omhyggeligste Gjennemførelse for Lykken
den. Altsaa, hvad De siger derom,
forstaar jeg og respekterer jeg. Gode
Dag nyheder og slikke, Rubens ma-
ker brede og dybte, men Rubens
Billede ser ud som forrige (ene
altsaa forrige). Men naar Beskrivelsen
faar Følelsen af noget Uførligt

2.

og har Put i sin Følelse, saa viser
det efter min Mening, at Maaske
ikke er naaet: at der kan naaes
videre frem. Men det er da heldig,
vis ingen Ulykke. - Lad os engang
^{medvirke,} ~~stale~~ om det overfor et bestemt Hille
de, over for bestemte Ting i et
bestemt Billede. Men saa maaske
De ikke aale mig; det kan De
som Tekniker lide; men det kan
man nu paa, om De dog vilde ha-
ve Ret. Husk paa, at De maa
for Publikum, ikke ^{det} for de faglig
Udannede. Ved Publikum forstaa
jag ikke den dumme, uvidende
Masse, som den Fordringsmand skulle
stemme ned; men jeg mener
Mennesket i Almindelighed til Tek-
nikeren. - Naar jeg skriver dette
er det ikke, fordi De har givet
mig Anledning dertil, men fordi
Sagen i sig selv har stor Betyg-
ning for mig, og jeg haaber tidt
og om nyttig har tænkt en Del over den.

Senere.

Jeg har ovenfor skilt to Grupper af Talerne ud fra hinanden, som Kunstnerne kan adskilles for. Jeg kan de endnu skille en tredje Gruppe ud, nemlig Kunsthistorikere, Kunstæstetikere. I Kraft af hvad er de modtagne, i Kraft af hvad glæder de sig over et Kunstværk, i Kraft af hvad er de villige at arbejde for? I Kraft af deres tekniske Færdigheder og Forholdene? Nej, det giver ingen Kunstgode. I Kraft af historiske Kunstskaber? Ligesæthed og Ujævnhed gjennem filosofiske Betragtninger. Modtageligheden, Glæden, Nysgerrigheden har de — efter sin Mening — kun i Kraft af, at de som Mennesker, selvstændigt som et Hjerte, til hvilket Kunstnerens Hjerte taler gjennem sit Værk. Hvor kan det da være, at Kunstnerne selv henvender sig til sine Kaldesord for at få Forståelse? Det er først og fremmest, fordi Kunstnerne selv sigter hen til det Tekniske for deres

gjerning at få det frem, som har den Hjerte, og desangående kan ikke andre end de selv og kaldes Tekniske, give dem Vink el. ret Visning. Men dermed er Kunstfælden jo ogsaa selv Menneske og det er Menneske, som har udviklet det Menneskelige med at se den Naturs og glæde sig over den. Kunstneren har først den Hænsigt til at forstå og glæde sig over Kunst, som ^{for} Andre vanskeligt kunne tage det op med. Og dog skulde det mindre mig, om de ikke selv havde erfaret i Praxis, at den naive, værdige Følelse, som de ser gjennem vilde mørke overfor et godt Arbejde af den selv, som de finder de langt fra alt det hos andre Kunstnere, og dens styrke staa ikke i Forhold til Menneskets Kunstnerbegreb. Og det er ganske naturligt, fordi Mennesket er Part i Naturen; han har altfor velprøvede Sympathier og Antipathier gjennem sit eget Væsen, så, at det kan skulde være det til

at vii sig ind under en Aarnds
Følelse. Fønt gaar en Kunstner som
Thorvaldsen ind under Kunstens
Kunde han var en forværdig
unders af alletidsløst Kunst?

Men det bliver til et helt till
Stykke Afhandling, og vi marker
min egen Løvnighed, hvordan de
maa komme dem frem. Jeg skal der,
for laare Aesthetikere høre (han kan
jo heldigvis ga ind under det
Almenneskeligt, hvilken Gruppe
han forhaabentlig ikke gjør Skam) og
blot enden opstille det Spørgsmaal,
om de den flade Uvidenhed er
det Bedste til at forstaa Kunst,
om den store ^{over} for Teknik Kunsthist.
og Aesthetik uvidende Masse er
den, der bedst forstaa Kunstnerne?
Nei, selvfølgelig ikke, men forsaavidt
den ikke er absurd (Johs, Stens,
Løve o. L.) har den blot i Kraft
af sin Menneskeligt-Elementaritet
i sig til en fuld Forstaaelse, at saa
ikke vil at lære Teknik, Hist. osv., men

3.

vet at see og føle, vet at leve
og føle. Jo mere han strægger
men udvikler sin menneskelighed,
ikke bliver til et materielt Arbejds-
dyr, til en overforfint Sandnig-
el. ~~skjort~~ ^{skjort}, men lever for de rette
Steder og græber for de rette ved
hvor der møder ham i Livet, desto
mere vil han kunne forstå Kun-
stens Sprog og fyldes med Taknem-
melighed over, hvad han modtager.

Men tilbage til deres Brev og da
til det Sted i Brevet, som stader i
Forbindelse med Anstændighed.
De siger nemlig: Jeg søger at
skjærpe min Selvkritik i Retn.
af, hvad vi kalder Kunstnerisk
Kritik, i Modsette til hvad vi
kalder akademisk Kritik, og vi
træer, det er sløbbelt vigtigt
i disse Medgængers Tider osv.
Hvad forstaa De ved disse to
Udtryk, særligt ved det sidste?
Svar udvendes, naar vi mødes,
for De skal ikke plage Dem med Brev.

Jo Tak, I søge har det rigtig
gjælt. Han er saa rask, saa him
ikke lange har været, men han for
jo ogsaa et Liv efter alle Lunde.
hendes Røst har liget sig Strandbar
hver Dag, hvortil hun kjæres ind
og gaar hjem. Dog er hun stros
Gjæls, og kommer der Modgang
tider med Tøndevis, Indarbejde
der trykker I sig, herunder fra rigtig
Gjælsens hjælp gælt, men den
var jo kun lokal og kan ikke gjin
et Hjættelavast. Menneke til en Kon
ge. Men hvor bliver hun lang
og stor! For hør fyldte hun 14
Aar, og vi fejrede i den Aftid
en dejlig Dag, i det hun var Messen
af Børn (20 Aar og), som leger på
det Gledet.

For Pibblidat har vi skuet
fuldt af Lønnen og joster: 1 Voxen
(en klun Søster) og 6 Børn.
Men en Del af den Tegn snart nok.
Tak for deltagende Bemærken.
vedrørende mit Hæls og min

Lindstillet. Ja, det er vist, at
hvor der mangler mig, hvor for
J. E. ikke kan ferles, skjøndt
men ikke ikke synes at føle no
get videre. Men, derimod er vist
at gjin, og det kan ogsaa blive
gælt i Lunde. Det gjælder om
at tage Lindst i Tønde, afklare
det for Hæls og Guld, rigtig
huden. Det gjælder om at opretholde
Fakummentet og Guld, rigtig
med Stam, som elsker og forst.
Ly strækker og sukker og heder
saa snart, men hvor er et Men
nede afdraget. Løper Hellig,
men ikke sin Velsignelse, den
sær det gælt ud, og i engsten
ogsaa telt, altpå telt, for det
viser min svage Ito.

Men Kom har det gælt. Sen
næstiden er nu forresten alt
andst end nogen Hvilestid for
hende, naar hun har skuet fuldt

af Gjæster, som skal sørges for
og underholdes — det er det
Forskrivelsen, at Menneskene
ikke en lille Smule kunne
underholde sig selv.

Men naar saa vi kommer
helt hen paa Efteraaret (Sept?),
begynde vi at løbte efter at flyve
helt, se og høre helt andet. I
alt Fald helt til Kjøbenhavn; vi
skal bruge nok, saa til — sagde
De Vallekilde? Nu faar vi se.
Ligeledes en del.

Farvel saalængd. Min Hustru
beder mig hilse Dem og deres Hustru
paa det Venligste, og det er jo
net til af et godt Hjerte.

Levnad og Tak og paa
Gjensyn!

Deres hengivne

Otto Maurer,
Laubstree,